

Đề bài

Em đã đọc truyện

Em bé thông minh

Hãy kể diễn cảm truyện này bằng lời văn của em và nêu một vài cảm nhận của riêng em về em bé trong truyện.

Bài làm

Thông minh vốn là quý thật của con người. Sự thông minh và trí khôn dân gian giúp con người vượt qua những thách đố oái ăm, có được nguồn tri thức cần thiết cho cuộc sống. Câu chuyện *Em bé thông minh* mà tôi kể ra đây sẽ thể hiện điều đó. Chuyện như sau:

Thuở xưa có vị vua nọ sai một viên quan đi dò la khắp nơi tìm người tài giỏi. Viên quan đi thật nhiều nơi, đến nhiều chỗ, đến đâu quan cũng ra những câu đố oái ăm để hỏi mọi người. Thế nhưng viên quan thấy vẫn chưa có người nào thông minh, lỗi lạc.

Một hôm, viên quan cưỡi ngựa đi qua một cánh đồng làng, chợt thấy bên đường có hai cha con nhà nọ đang cày ruộng. Quan bèn dừng ngựa lại hỏi:

– Này, lão kia! Trâu của lão cày một ngày được mấy đường? Câu hỏi thật khó nên người cha chỉ biết ngẩn ra, chưa tìm được câu trả lời cho viên quan. Thấy thế, đứa con chừng bảy, tám tuổi nhanh miệng hỏi lại quan rằng:

– Thế xin hỏi lại ông câu này đã. Ông cho tôi biết ngựa của ông đi một ngày được mấy bước thì tôi sẽ cho ông hay trâu của cha tôi cày một ngày được mấy đường.

Viên quan nghe cậu bé hỏi vậy thì há hốc mồm sừng sốt, chưa biết đáp sao cho ổn. Quan trầm nghĩ, nhất định nhân tài có ở đây rồi, chẳng phải đi tìm đâu cho tốn công sức. Quan bèn hỏi tên, họ, quê quán của hai cha con rồi một mạch về tâu vua.

Nghe chuyện, vua mừng lắm. Nhưng, để biết chính xác hơn, vua cho thử tài một lần nữa. Vua sai ban cho làng có em bé ở ba thúng gạo nếp với ba con trâu đực, ra lệnh nuôi làm sao cho ba con trâu đực ấy đẻ thành chín con, hạn năm sau phải nộp đủ, nếu không thì cả làng bị tội.

Khi nghe tin này, cả làng đều lo lắng. Bao nhiêu cuộc họp làng, bao nhiêu lời bàn ra tán vào nhưng vẫn chưa tìm được cách giải quyết. Mọi người đều lo cho tai họa sắp tới. Việc đến tai em bé con người dân cày, em liền báo cha:

– Chẳng mấy khi được lộc vua ban, cha cứ thưa với làng giết thịt hai con trâu nấu thúng gạo nếp để dân làng ăn một bữa cho sượng miệng. Còn một trâu, với một thúng gạo, ta xin làng làm phí tổn cho cha con mình trảy kinh lo liệu việc này.

– Đã ăn thịt trâu còn lo liệu thế nào? Mày đừng có bày đại mà bay mất đầu, con ạ!

– Cha cứ mặc con lo liệu, thế nào cũng xong xuôi mọi chuyện.

Người cha ra đình trình bày ý kiến với dân làng. Mọi người nghe nói đều sừng sốt, đến nước cùng, họ nghe theo nhưng bắt cha con phải làm giấy cam đoan, rồi ngả trâu đánh chén.

Sau đó mấy hôm, hai cha con lên đường vào kinh thành. Đến hoàng cung, người con bảo cha đứng đợi ở ngoài còn mình thì lén vào sân rồng khóc nức nở. Vua sai lính đưa em bé vào, phán hỏi:

– Thăng bé kia, mày có việc gì? Sao lại đến đây mà khóc?

Em bé vờ vĩnh đáp rằng:

– Tàu đức vua, mẹ con chết sớm mà cha con thì không chịu để em bé để chơi với con, cho nên con khóc. Dám mong đức vua phán bảo cha con để con được nhờ.

Nghe nói, vua và các viên quan đều bật cười. Vua lại phán:

– Mày muốn có em thì phải kiếm vợ khác cho cha mày, chứ cha mày là giống đực làm sao mà đẻ được.

Em bé như mở cờ trong bụng. Em đáp:

– Thế sao làng của con lại bị lệnh trên bắt nuôi ba con trâu đực cho đẻ thành chín con đẻ nộp đức vua? Giống đực thì làm sao mà đẻ được ạ!

Vua cười bảo:

– Ta thử đấy thôi! Thế làng chúng mày không biết đem trâu ấy ra giết thịt mà ăn với nhau à?

Em bé tươi tỉnh đáp:

– Tàu đức vua, làng chúng con sau khi nhận được trâu và gạo nếp, biết là lộc của vua ban, cho nên đã làm cỗ ăn mừng với nhau rồi.

Vua và các triều thần chịu đưa bé là thông minh, lỗi lạc. Nhưng vua vẫn còn muốn thử tài em một lần nữa. Qua hôm sau, khi hai cha con đang ăn cơm ở công quán, bỗng có sứ nhà vua mang đến một con chim sẻ, với lệnh bắt họ phải dọn thành ba cỗ thức ăn. Em bé nhờ cha lấy cho mình một cái kim may rồi đưa cho sứ giả, bảo rằng:

– Ông cầm lấy cái này về tàu đức vua xin rèn cho tôi thành một con dao để xẻ thịt chim.

Sứ giả về tàu vua, vua thán phục tài trí của cậu bé rồi lập tức cho gọi cả hai cha con vào, ban thưởng rất hậu.

Cùng thời gian đó, có một nước láng giềng lắm le muốn chiếm bờ cõi nước ta. Để dò xem bên ta có nhân tài hay không, họ sai sứ giả đưa sang một cái vỏ ốc vặn rất dài, rộng hai đầu, đổ làm sao sâu một sợi chỉ mảnh xuyên qua đường ruột ốc.

Sau khi nghe sứ thần trình bày mục đích cuộc đi sứ ở nước ta, vua quan đưa mắt nhìn nhau, chẳng tìm ra câu giải đáp. Không trả lời được câu đó oái ăm tức là tỏ ra thua kém và thừa nhận sự khuất phục của mình đối với nước láng giềng. Các đại thần đều vò đầu suy nghĩ. Có người dùng miệng hút, có người lấy sáp bôi vào sợi chỉ cho cứng để dễ xuyên... Nhưng tất cả đều vô hiệu. Bao nhiêu nhà thông thái, bao nhiêu trạng nguyên được triệu vào đều

lắc đầu bó tay. Cuối cùng, triều đình mời sứ thần ra ở công quán để có thời gian đi hỏi ý kiến em bé thông minh họ.

Khi viên quan mang dụ chỉ đến thì em bé còn đùa nghịch ở sau nhà. Nghe nói việc khâu chỉ vào vỏ ốc, em bé hát lên rằng:

*Tang tình tang, tình tình tang
Bắt con kiến càng buộc chỉ ngang lưng
Bên thò lẩy giấy mà bưng
Bên thò bôi mỡ kiến mừng kiến sang
Tang, tình tang...*

Em bé bảo thêm:

– Cứ theo cách đó là khâu được ngay!

Viên quan mừng rỡ vội trở về tâu vua. Vua và các triều thần nghe nói rất vui mừng, mọi người vui đi những lo toan trong bụng. Quả nhiên con kiến càng đã khâu được sợi chỉ xuyên qua đường ruột ốc hộ cho nhà vua trước sự thán phục của sứ giả láng giềng.

Thế là, em bé được vua ban làm Trạng nguyên và được vua cho dinh thự ở một bên hoàng cung để vua tiện hỏi han.

Sự thông minh của em bé đã làm nên việc lớn. Trí thông minh của em đã giúp ích cho gia đình, giúp ích cho quê hương, đất nước.